

УДК 336.144.2

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Л.А. Свистун^{*}, кандидат економічних наук.

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

*milapoltava@rambler.ru

© Свистун Л.А., 2016.

Стаття отримана редакцією 15.06.2016 р.

Вступ. Фінансове планування є однією з найважливіших складових системи фінансового управління підприємством, оскільки кожне підприємство, починаючи свою діяльність, зобов'язане чітко уявляти потребу у фінансових, трудових і матеріальних ресурсах та джерела їх формування. Водночас процеси фінансового планування на підприємствах вимагають подальшого розвитку і вдосконалення методики здійснення, практичної бази з урахуванням сучасних технологій та математичного інструментарію.

Сьогодні інформаційні технології набувають великого значення в житті сучасної людини, але у цій статті ми розглянемо їх з точки зору економічної ефективності й сучасного менеджменту. За допомогою інформаційних програм ми можемо спрогнозувати витрати, поліпшити фінансові результати підприємства та ін.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Дослідженням теоретичних аспектів використання сучасних інформаційних технологій для поліпшення розвитку підприємства займалися такі вчені, як Б.Є. Грабовецький, О.М. Вольська, О.О. Лимарева, Ю.Є. Петруня, В.В. Трофимова, В.В. Шемаєв [4, 6, 11, 12] та інші. Питанням організаційного і методичного забезпечення фінансового планування на підприємствах присвячені роботи Г.М. Азаренкової, Д.С. Букреевої, А.Х. Лященко, Ю.С. Плюти, Г.В. Ситник [1–3, 7–9] й інших. Водночас недостатньо дослідженим залишається питання використання сучасних інформаційних технологій при здійсненні фінансового планування на підприємстві.

У зв'язку із цим метою статті є дослідження можливостей інформаційних програм для поліпшення фінансових результатів підприємства шляхом прогнозування даних.

Основний матеріал і результати. Планування є важливою частиною господарської практики. Багаторічний досвід закордонних та українських підприємств довів, що недооцінка планування в умовах ринку, зведення його до мінімуму частіше за все призводить до значних економічних втрат. Ринок не пригнічує, не заперечує планування взагалі, а тільки зміщує цей процес у первинну виробничу ланку як важливий елемент господарського механізму управління.

Фінансове планування є складовою загального процесу управління підприємством, що спрямоване на досягнення його економічних цілей. Ураховуючи підпорядкованість цілей у часовій площині, при формуванні системи фінансових планів виділяють фінансове планування, пов'язане з перспективним, поточним та оперативним розвитком суб'єкта господарювання. Фінансове планування направлене, з одного боку, на запобігання помилковим діям у діяльності підприємства, а з іншого – на зменшення кількості невикористаних можливостей.

Планування фінансових показників підприємства здійснюється за допомогою певних методів. Під методами планування розуміють конкретні способи й прийоми розрахунків показників. Як правило, у практиці фінансового планування застосовуються такі методи: нормативний, балансових розрахунків, грошових потоків, багатоваріантності, економіко-математичного моделювання, оптимізації планових рішень та економічного аналізу [1].

Таблиця 1

Методи фінансового планування

Назва методу	Економічний зміст
Нормативний	на основі заздалегідь встановлених норм і техніко-економічних нормативів розраховується потреба підприємства у фінансових ресурсах і в джерелах їх формування
Балансовий	необхідність побудови балансів, за рахунок чого досягається ув'язування наявних фінансових ресурсів і фактичної необхідності в них
Грошових потоків	слугує інструментом для прогнозування розмірів і термінів надходження необхідних фінансових ресурсів при складанні фінансових планів
Розрахунково-аналітичний (індексний)	передбачає розрахунок планової величини фінансового показника на основі аналізу досягнутої величини цього показника (база) й індексів його зміни у плановому періоді
Економіко-математичне моделювання	точний математичний опис чинників, які характеризують структуру і закономірності зміни цього економічного явища і здійснюються за допомогою математичних прийомів (рівнянь, нерівностей, таблиць, графіків)
Оптимізації планових рішень	розроблення декількох варіантів планових розрахунків з метою вибору з них найбільш оптимального, тобто з декількох кошторисів вибирається найкращий з точки зору мінімуму витрат і максимуму отриманого ефекту (результату).

Перевагою нормативного методу планування є його простота. Знаючи норматив і фактичний показник, легко розрахувати відхилення, на основі якого можна розробити заходи щодо їх усунення. Недоліками цього методу є постійна зміна централізованих регульованих нормативів і необхідність коригування внутрішньофірмових нормативів у зв'язку зі зміною умов функціонування. Перевагами балансового методу є його обґрунтованість і реалістичність, оскільки чітко ідентифікуються елементи доходів і витрат, ведеться відособлений їх облік. Але при розрахунках не враховується динаміка ринкової оцінки капіталу, кон'юнктури, інфляції тощо.

В основі розрахунково-аналітичного методу лежить експертна оцінка, тому недоліком є необхідність розроблення декількох варіантів фінансового плану. На відміну від інших методів, метод оптимізації планових рішень є комбінацією переваг нормативного, розрахунково-аналітичного й балансового методів і побудований на відсутності достовірних початкових даних для розроблення фінансових планів, що призводить до високої вірогідності відхилень фактичних показників від запланованих.

Перевагою економіко-математичного моделювання є об'єктивність спостережень за об'єктом, який вивчається, і можливість виявлення чинників, що впливають на нього. Якщо ступінь відхилень розрахункових показників від фактичних є значною величиною, то можна зробити висновок про неможливість використання моделі для планування.

Тому при розробленні різних фінансових планів і бюджетів доцільним є використання економіко-математичних оптимізаційних методів, сутність яких полягає в максимізації прибутку (або в мінімізації витрат) при передбачуваних обмеженнях обсягів попиту, виробництва, рівня цін; підвищенні ефективності та надійності функціонування підприємства. Підприємства мають можливість застосовувати у плануванні такі фінансові математичні моделі, що дасть змогу здійснювати багатоваріантні розрахунки й обирати найбільш ефективний і адекватний з огляду на стратегічні потреби варіант фінансового розвитку підприємства.

Таблиця 2

Моделі, що застосовуються у фінансовому плануванні [9]

Модель	Коротка характеристика
Фінансові моделі на основі алгебраїчних рівнянь	
Модель Уоррена – Шелтона «FINPLAN»	ґрунтується на системі алгебраїчних рівнянь і охоплює всі аспекти фінансової діяльності підприємства, дає змогу здійснювати імітаційне моделювання варіантів фінансового розвитку підприємства при зміні параметрів: обсяг реалізації, рівень нерозподіленого прибутку, коефіцієнта фінансового левериджу. Охоплює 20 рівнянь, що описують інвестиційну й дивідендну політику, виробничу програму та політику фінансування активів.

Модель Інституту планування м. Гіссена	Складається з базової моделі (матриці витрат і доходів, балансових статей, статей надходження і витрачання грошових коштів), яка поєднується з чотирма допоміжними модулями: модель амортизації, кредитна модель, модель залишкового фінансування, входи-виходи моделі. Застосовується переважно для стратегічного фінансового планування, але адаптується і для здійснення поточного планування.
Модель інтегрованого управління прибутком і фінансами Лахніта	Імітаційна модель передбачає стратегічне й оперативне планування прибутку і ліквідності по підприємству в цілому, за функціональними підрозділами і службами. Бюджетне планування будується за принципом зустрічних потоків.
Моделі на основі лінійного програмування	
Модель лінійного програмування Карлетона	Передбачає вибір цільової функції, змінних та системи обмежень. Цільова функція моделі – максимізація приведеної вартості власного (акціонерного) капіталу (модифікація моделі Гордона).
Модель зустрічного цільового планування прибутку Цвікена	Дає змогу реалізовувати концепцію «управління за цілями»: пов'язує генеральні цілі підприємства з базовими цілями підрозділів. Передбачає три етапи планування: згоди донизу, знизу догори та зустрічне планування.
Моделі на основі регресійного аналізу	
Модель Спайса на основі регресійного аналізу	Базується на п'яти рівняннях множинної регресії, що дають можливість здійснювати аналіз взаємопов'язаних рішень щодо інвестицій, залучення капіталу та дивідендів, які відтворюють траєкторію фінансових рішень.

Потрібно звернути увагу на те що, в теперішніх умовах існує багато програмних продуктів для отримання прогнозних даних, які спрощують роботу, значно скорочують час розроблення та точність підрахунків у плануванні. Найбільш широко застосовують програми COMFAR (UNIDO), Project Expert (розробка компанії «Про-Інвест Консалтинг»), пакети компаній «ІНЕК» та «Альт-Інвест», російські версії Project Manager, Successa та інші. За неможливості придбання спеціального програмного забезпечення відповідна комп'ютерна модель може бути реалізована працівниками підприємства в середовищі MS Excel [4].

Передусім слід зазначити, що сьогодні ці програми з успіхом використовуються для розроблення фінансової моделі й стратегічного плану розвитку промислових підприємств. Пакет COMFAR (версія 3.0) дозволяє використовувати кілька способів нарахування амортизації, дає докладний опис витрат виробництва та дозволяє задавати різні тривалості планування проекту, кратні місяцю, належить до класу «закритих» програм. Основний недолік пакета COMFAR – невідповідність податкового блоку українському законодавству. Висока ціна програми (4400 \$) пояснюється тим, що вона має міжнародну сертифікацію і відповідає методиці, використовуваній найбільшими зарубіжними фінансовими інститутами. Тому, купуючи цю програму, підприємство в першу чергу, платить за імідж, але не за інструмент, який допомагає у повсякденній роботі розв'язувати завдання бізнесу і який пристосований до реальності вітчизняного ринку.

Програма «Project Expert» (1700\$) – це система підтримки прийняття рішень, призначена для менеджерів, що проектують фінансову модель підприємства різної галузевої приналежності й масштабів. Така програма надає користувачеві висновок, що стосується можливого поліпшення роботи компанії в разі успішної реалізації плану. Опис операційної діяльності включає в себе виробничу програму випуску продукції, норм витрат матеріальних ресурсів на одиницю продукції, розрахунок потреби в оборотному капіталі, диференційований розрахунок фонду оплати праці різних категорій персоналу підприємства, виробничих витрат, тривалості технологічного циклу, затримки платежів. Фінансова діяльність представлена також досить докладно. Програма вирізняється значною гнучкістю, однак не відповідає принципам вітчизняного бухгалтерського обліку. Певним недоліком програми можна вважати відсутність можливості створювати варіанти плану на будь-якій стадії його розроблення і виконувати порівняльний аналіз по всьому набору показників, наявних у програмі.

Однією з найбільш адаптованих до реалій СНД є програма «Альт-Інвест» (методика фірми «Альт»). Для розрахунку показників ефективності інвестиційних проектів використовується імітаційна модель грошових потоків [4]. Відкритість програми означає, що користувач має можливість: вибрати і задати необхідну структуру опису вихідних даних для розрахунків; переглянути алгоритм виконання розрахунків; скорегувати закладений алгоритм розрахунків, виходячи із специфіки конкретного проекту (підприємства); доповнити програму новими табличними формами і показниками. Вартість близько 1000 \$. Однією із програм фірми «Альт» є програмний продукт «Альт-Фінанси», який призначений для виконання комплексного оцінювання діяльності підприємства, виявлення основних тенденцій його розвитку, розрахунку базових нормативів для планування і прогнозування, оцінки кредитоспроможності підприємства.

Віддати перевагу якійсь одній програмі дуже важко. Наприклад, програму «Project Expert» можна рекомендувати тим, хто працює в основному із західними інвесторами, для яких найбільш звичний тип документів, підготовлюваний даною програмою. Щодо пакета COMFAR можна сказати, що вона залишається певним загальноновизнаним міжнародним еталоном, але ціна є дещо високою. Працюючи з програмним продуктом «Альт-Інвест», аналітик одержує набір стандартних форм фінансової звітності, а також показників і коефіцієнтів. Зокрема, модель формує такі фінансові документи, як звіт про прибуток, звіт про рух грошових коштів, баланс. Додатково розраховується набір фінансових коефіцієнтів (ліквідності, оборотності, прибутковості продажів і т.д.). Також детально дано опис операційної діяльності. Тобто можна сказати, що найбільш зручною за своїми характеристиками та ціною є програма «Альт-Інвест». Для планування прибутку від операційної діяльності більш придатним є використання програми «Альт-Фінанси».

Як ще один напрям організації фінансового планування підприємства можуть використовувати програмні продукти SAP, що дозволяють автоматизувати процеси планування, прогнозування, бюджетування, нівелюючи ризики інформаційного та фінансово-економічного характеру.

Планування економічних і фінансових ресурсів підприємств в автоматизованих системах управління, що функціонують на основі OLAP-технології, здійснюється на основі концепції ERP («Enterprise Resource Planning» – «планування ресурсів підприємства»). Основною метою впровадження ERP-системи є організація ефективного управління підприємством, що спирається на стратегію його розвитку. Для її реалізації потрібна єдина інтегрована платформа, яка охоплює всі бізнес-процеси суб'єкта господарювання і поєднує найновіші управлінські та інформаційні технології. Саме такою платформою є сукупність програмних продуктів і технологій компанії SAP AG.

Система SAP складається із набору прикладних модулів (табл. 3), котрі підтримують різноманітні бізнес-процеси підприємства та інтегровані між собою в масштабі реального часу. Концепція ERP є популярною у виробничому секторі, оскільки планування ресурсів надало можливість для зменшення часу випуску продукції, зниження рівня товарно-виробничих запасів, а також поліпшення зворотного зв'язку зі споживачем при одночасному скороченні адміністративного апарату. Під час планування окремі параметри можуть бути тимчасово змінені, щоб у будь-який час забезпечити необхідну гнучкість [10]. SAP пропонує такі рішення у сфері планування та бюджетування.

Таблиця 2

Прикладні рішення SAP

Рішення	Функціональні можливості
SAP Business Planning and Consolidation	<ul style="list-style-type: none"> - бізнес-планування і бюджетування – автоматизація процесу стратегічного планування і бюджетування відповідно до методики планування, визначеної підприємством; розвинена система підходів «зверху - вниз» та «знизу - вверху»; - прогнозування – створення обґрунтованих планів та бюджетів, широке використання накопичених даних для планування; - прогнозний аналіз – автоматичні повідомлення про потенційний ріст ринків, можливість налаштування ключових індикаторів; - аналітика і звітність – швидкий оперативний доступ до актуальних операційних і фінансових звітів, аналітики, багатомірний аналіз даних тощо.

my SAP Financial і my SAP Business Intelligence	<ul style="list-style-type: none"> - ефективне поєднання зовнішніх і внутрішніх планів та створення точних прогнозів, використання методів активного планування, що забезпечує оперативне реагування на зміни ринку; - програмне забезпечення легко інтегрується з іншими компонентами, гарантуючи високий рівень захисту інвестицій, зменшення затрат на координування і виконання процесу бюджетування.
компоненти SAP Strategic Enterprise Management (SAP SEM) і SAP Business Information Warehouse (SAP BW), що входять до складу рішень my SAP ERP	<ul style="list-style-type: none"> - інтеграція бюджету підприємства із стратегічними цілями і оперативними задачами; - гнучке керування процесом планування – створення необхідної кількості варіантів плану; - організація доступу до фактичних даних і даних галузевої статистики в процесі планування; - оптимізація збору даних; - проведення статистичного аналізу; - контроль за виконанням плану у реальному режимі часу і отримання своєчасних повідомлень про відхилення.

Планові та фактичні показники зводяться як по групах, так і розрізнено по окремих клієнтах та статтях. Наступним етапом є автоматичне агрегування даних системою і представлення звіту з консолідованим прогнозом. Крім того, у рішеннях SAP при формуванні прогнозних звітів передбачена можливість моделювання прогнозних значень місячного бюджету залежно від зміни вхідних параметрів із збереженням попередніх варіантів.

Проте за неможливості використання дорогих спеціалізованих програмних продуктів підприємство має можливість користуватися універсальними платформами. Зокрема, за допомогою програмної платформи CurveExpert 1.3, що може працювати на Windows і Linux, користувач має можливість здійснювати підбір математичних функцій, які найбільш точно описували б закономірності формування планових показників, у тому числі й фінансового характеру, та давали змогу здійснити їх прогноз на декілька періодів. Наприклад, для планування прибутку підприємства, доходи і витрати якого мають циклічний характер (рис. 1), найоптимальніше використовувати User-Defined Model

$$y = a + b \cdot x + c \cdot x \cdot \sin(d \cdot x + e) \quad (1)$$

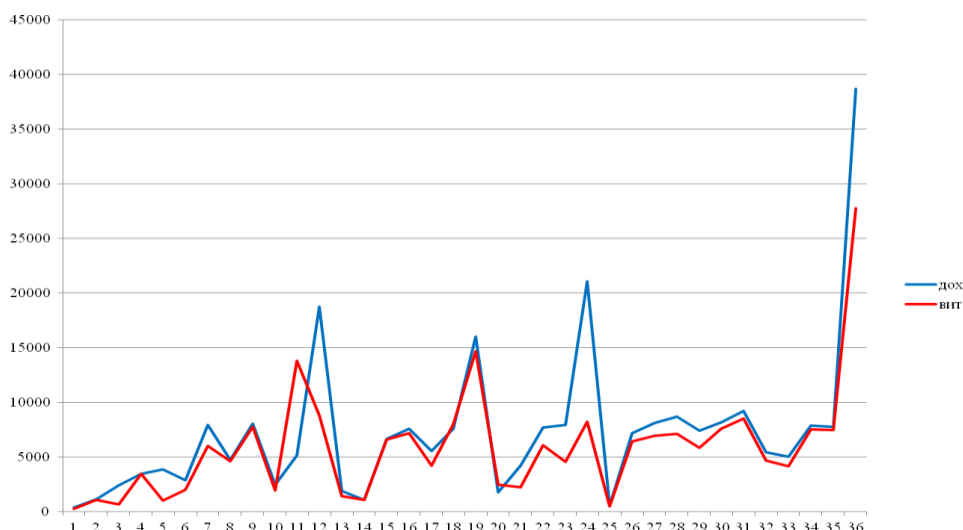

Рис. 1. Помісячна динаміка чистого доходу та витрат підприємства протягом трьох років, тис. грн.

Для опису динаміки доходу підприємства функція прогнозу набуває вигляду

$$Y = 2,3807195 + 0,26404204x - 0,1051133x \cdot \sin(1,0287629x - 0,9881366).$$

Похибка за такою моделлю 5,85%, коефіцієнт кореляції 0,625. Підставивши дані у цю формулу, зможемо отримати прогностні значення доходу на 6 місяців і зобразити динаміку графічно (рис. 2.).

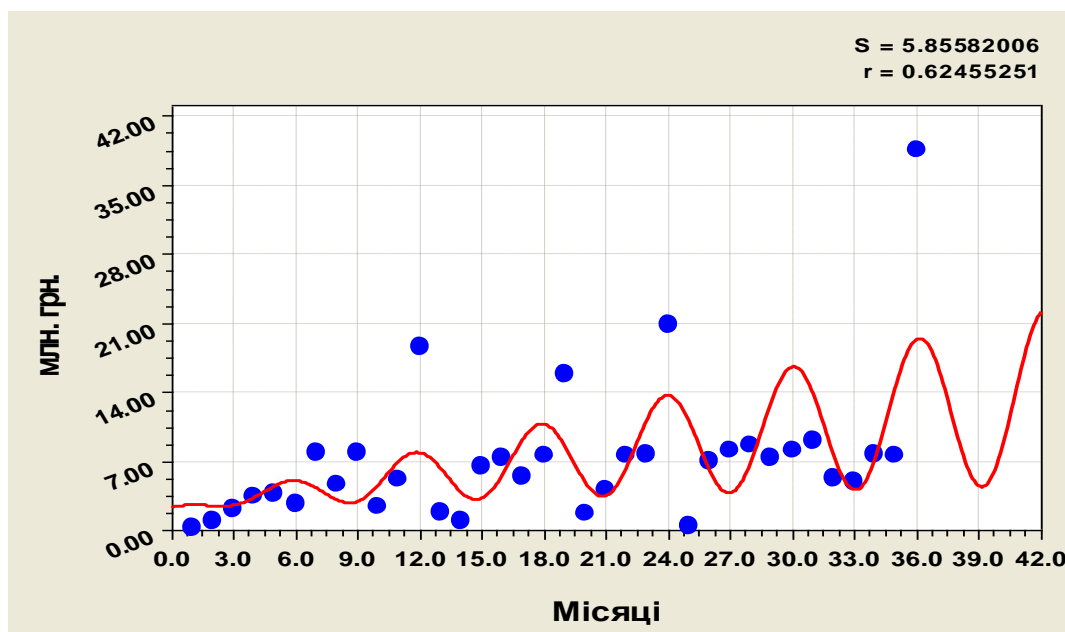

Рис. 2. Динаміка доходу підприємства та прогноз його на 6 місяців

Для опису динаміки витрат підприємства формула набуває вигляду

$$Y = 2,1265588 + 0,216262x - 0,131177x \cdot \sin(1,020008x - 0,624205).$$

Похибка за такою моделлю 4,35%, коефіцієнт кореляції 0,595. Підставивши дані у дану формулу, зможемо одержати прогностні значення витрат на 6 місяців і зобразити динаміку графічно (рис. 3.).

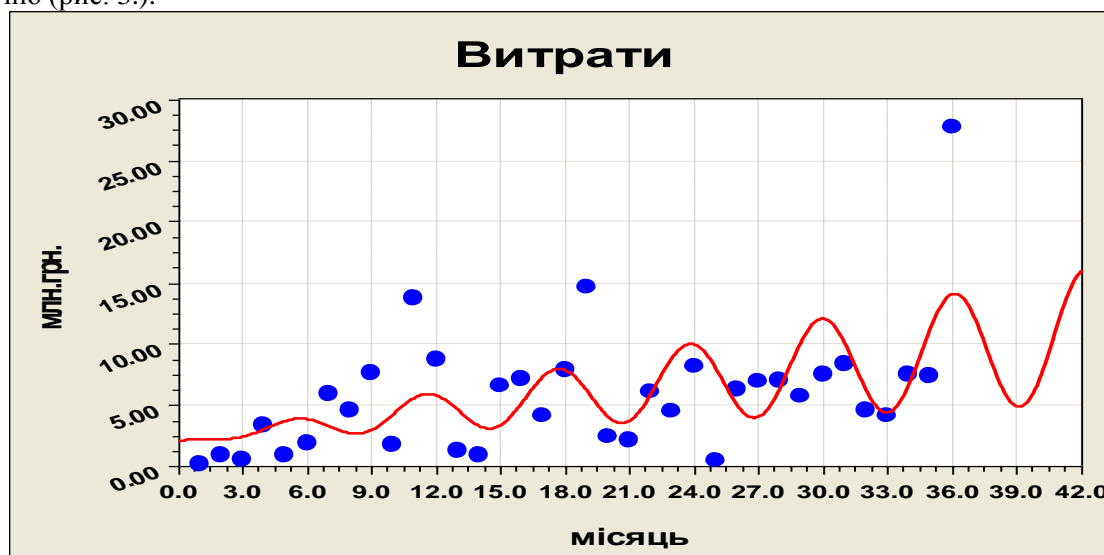

Рис. 3. Динаміка витрат підприємства та їх прогноз на 6 місяців

Для опису динаміки прибутку підприємства формула набуває вигляду

$$Y = 0,243795 + 0,0620798x - 0,0809535x \cdot \sin(1,0468685x - 1,606209).$$

Похибка за такою моделлю 3,339%, коефіцієнт кореляції 0,417. Підставивши дані у цю формулу, зможемо отримати прогностні значення прибутку на 6 місяців і зобразити динаміку

графічно (рис. 4).

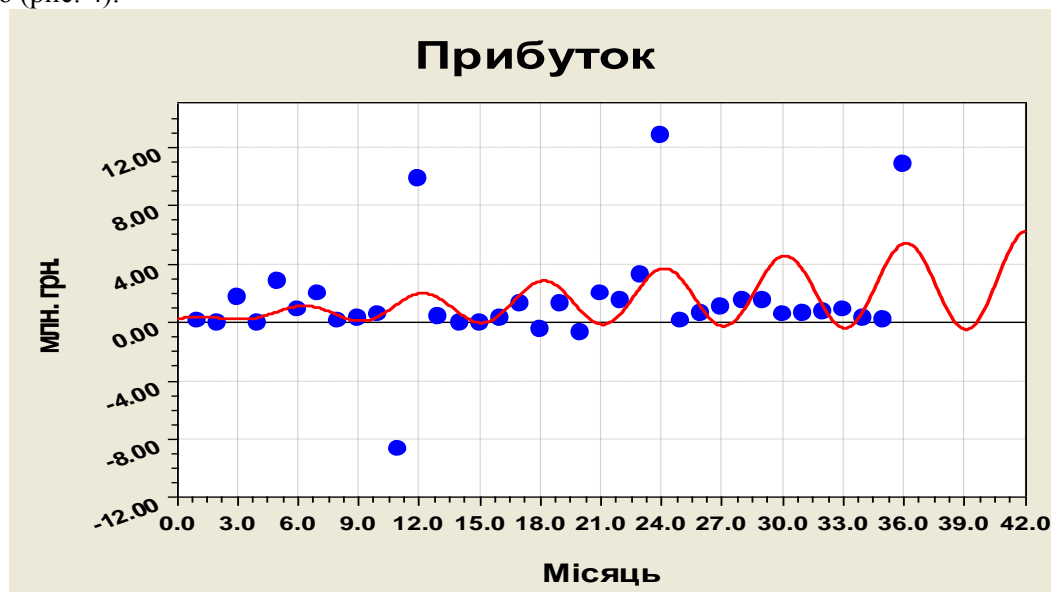

Рис. 4. Динаміка прибутку підприємства та його прогноз на 6 місяців

Таким чином, на сьогодні вітчизняні підприємства мають багато можливостей вдосконалити систему фінансового управління у напрямі автоматизації процесів планування, прогнозування, бюджетування, що дозволяє нівелювати ризики фінансово-економічного характеру, здійснювати багатоваріантні розрахунки й обирати найбільш ефективний і адекватний з огляду на стратегічні потреби варіант фінансового розвитку підприємства при одночасному скороченні адміністративного апарату.

Висновки. Таким чином, у ринкових умовах господарювання фінансове планування є основним елементом управління підприємством. Воно передбачає розроблення системи заходів щодо забезпечення розвитку підприємства необхідними фінансовими ресурсами й підвищення ефективності фінансової діяльності в майбутньому періоді. Використання фінансового планування дозволяє забезпечити цілеспрямованість фінансової діяльності підприємства та підвищити її ефективність, а використання інформаційних технологій дає змогу детально проаналізувати фінансовий стан підприємства та раціонально оптимізувати його діяльність при одночасному скороченні витрат.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств : навч. посіб. [для самост. вивч. дисципліни] / Г. М. Азаренкова, Т. М. Журавель, Р. М. Михайленко. – К.: Знання-Прес, 2009. – 299 с.
2. Букреева Д.С. Трансформація процесу бюджетування як інструменту підвищення ефективності контролінгу на промисловому підприємстві з використанням оптимізаційних блоків / Д.С. Букреева // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – № 23. – С.59 – 63.
3. Ілященко А.Х. Генезис методології фінансового планування та прогнозування в зарубіжних країнах / А. Х. Ілященко // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2012. – № 5. – С. 199 – 202.
4. Лымарева О. А. Информационные технологии как средство повышения эффективности управления современным предприятием [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ekonomika.snauka.ru/2013/12/3388>
5. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072012462/investuvannya/investitsiyna_diyalnist
6. Петруня Ю.С. Прийняття управлінських рішень: навч. посіб. / Ю. С. Петруня. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
7. Плюта Ю.С. Фінансове планування на підприємстві та напрямі його вдосконалення / Ю. С. Плюта // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – № 7. – С.56 – 58.

8. Проць Н.В. Аналіз моделей побудови системи бюджетування в комерційних підприємствах / Н. В. Проць // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – № 17. – С.77 – 83.
9. Ситник Г.В. Методологічні засади оцінки якості фінансових планів підприємства / Г. В. Ситник // Економіка та держава. – 2012. – № 9. – С. 30 – 34.
10. Ткачук І.В. Планування і бюджетування грошових потоків сільськогосподарських підприємств у програмних продуктах компанії SAP / І. В. Ткачук // Облік і фінанси АПК. – 2011. – № 4. – С.101 – 105.
11. Трофимова, В.В. Информационные системы и технологии в экономике и управлении / В.В. Трофимова. – М.: Юрайт, 2013. – 324 с.
12. Шемаєв В.В. Оцінка фінансової ефективності інвестиційних проєктів, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями / В. В. Шемаєв, О. О. Ромодан // Фінанси України – 2014. – № 5. – С. 96 – 104.

REFERENCES:

1. Azarenkova H. M. Finance of Enterprises: Training Manual. [For self. learn. discipline] / H. M. Azarenkova, T. M. Zhuravel, R. M. Mykhaylenko – K.: Znannya-Pres, 2009. – 299 p.
2. Bukreyeva D.S. Transforming the process of budgeting as a tool for controlling efficiency on industrial enterprise using optimization units / D.S. Bukreyeva // Investytsiyi: praktyka ta dosvid. – 2014. – № 23. – p.59 – 63.
3. Ilyashchenko A. Kh. Genesis of financial planning and forecasting methodology in foreign countries / A. Kh. Ilyashchenko // Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpryyemnytstvo. – 2012. – № 5. – p. 199 – 202.
4. Lymaryeva, O. A. Information technology as a means of increasing the efficiency of a modern enterprise management [Electronic resource]. – Access mode: <http://ekonomika.snauka.ru/2013/12/3388>
5. Mayorova, T.V. Investment activities [Electronic resource]. – Access mode: http://pidruchniki.com/1584072012462/investuvannya/investitsiyna_diyalnist
6. Petrunya Yu.Ye. Making management decisions, Training Manual. / Yu.Ye. Petrunya – K.: Tsentр uchbovoyi literatury, 2011. – 216p.
7. Pliuta Iu.S. Financial planning at the enterprise and directions of its improvement // Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini. – 2014. – № 7. – p.56 – 58.
8. Prots' N.V. Analysis of the budgeting build models in commercial enterprises / N. V. Prots' // Investytsiyi: praktyka ta dosvid. – 2014. – № 17. – p.77 – 83.
9. Sytnyk H. V. Methodological principles of assessing the quality of company's financial plans / H. V. Sytnyk // Ekonomika ta derzhava. – 2012. - № 9. – p. 30 – 34.
10. Tkachuk I.V. Planning and budgeting of agricultural enterprises cash flows in software of SAP-company / I. V. Tkachuk // Oblik i finansy APK. – 2011. – № 4. – p.101 – 105.
11. Trofimova V.V. Information systems and technologies in economics and management / V.V. Trofimova. – M: Yurayt, 2013. – 324 p.
12. Shemaiev V.V. Evaluation of financial efficiency of investment projects supported by international financial organizations / V.V. Shemaiev, O.O. Romodan // Finansy Ukrainy – 2014. – № 5. – p. 96 – 104.

UDC 336.144.2

Svystun L.A., PhD in economics. Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University. **Perspectives of modern information technologies in the implementation of financial planning at the enterprise.** The methods of planning company's financial indicators and the economic and mathematical optimization models used in financial planning was researched in the article. In the practice of financial planning used such methods: normative, balance of payment, the cash flows of multiple, economic and mathematical modelling, optimization of planning decisions and economic analysis. The software for the planned of financial indicators were analysed. The most convenient and affordable to use program were determined. One of directions of financial planning at the enterprise is the SAP software, which automates the process of planning, forecasting, budgeting, levelling information and financial risks. The SAP system consists of a set of application modules that support various business processes and integrated with each other in real time. We present the results of the planning of revenues, costs and financial results of the operating enterprise by using the

software platform CurveExpert 1.3.

Keywords: planning, methods of financial planning, economic and mathematical planning model, information technology, application software, predictive calculations.

УДК 336.144.2

Свистун Л.А., к.э.н. Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кондратюка. **Перспективы использования современных информационных технологий при осуществлении финансового планирования на предприятии.** Исследованы методы планирования финансовых показателей деятельности предприятия и экономико-математические оптимизационные модели, используемые в финансовом планировании. Проведен анализ программных продуктов для получения плановых показателей деятельности, определены наиболее удобные и доступные в использовании программы. Представлены результаты планирования с использованием программной платформы CurveExpert 1.3.

Ключевые слова: планирование, методы финансового планирования, экономико-математические модели планирования, информационные технологии в планировании, прикладные программы, прогнозные расчеты.

УДК 336.144.2

Свистун Л.А., к.е.н. Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. **Перспективи використання сучасних інформаційних технологій при здійсненні фінансового планування на підприємстві.** У статті досліджено методи планування фінансово-господарської діяльності підприємства та економіко-математичні оптимізаційні моделі, що застосовуються у фінансовому плануванні. Проведений аналіз існуючих на ринку програмних продуктів для отримання планових показників діяльності, визначено найбільш зручні та доступні у користуванні програми. Представлено результати планування доходів, витрат та фінансових результатів підприємства, здійсненого за допомогою програмної платформи CurveExpert 1.3.

Ключові слова: планування, методи фінансового планування, економіко-математичні моделі планування, інформаційні технології у плануванні, прикладні програми, прогнозні розрахунки.